Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015
Aktuality

Dotační programy Královéhradeckého kraje v oblasti prevence rizikového chování na rok 2015 – nyní běží výzvy!

Od 3. 2. 2015 do 9. 4. 2015 probíhá lhůta pro podávání žádostí ve vypsaných dotačních programech:

15SMP01 Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže

15SMP03 Etická výchova ve školách

Změna od letošního roku nastává v době trvání projektu, a to od 1. 8. 2015 do 31. 7. 2015.

Podmínky dotačních programů jsou zveřejněny na http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=3.

Své žádosti můžete konzultovat s Bc. Ondřejem Knotkem či Mgr. Ditou Kosovou z Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

V dotačním programu 15SMP01 bude rozdělováno 700 000 Kč, v druhém dotačním programu 15SMP03 částka 200 000 Kč.

Oprávněnými žadateli jsou právnické i fyzické osoby (jsou samostatnou účetní jednotkou) vyvíjející veřejně prospěšnou činnost.

Autor: Dita Kosová

Výsledky dotazníkového šetření za školní rok 2013/2014 v oblasti primární prevence

Koncem loňského roku oslovila krajská školská koordinátorka prevence prostřednictvím okresních metodiků prevence při PPP KHK školy se žádostí o vyplnění dotazníkového šetření v oblasti primární prevence za rok 2014. Vrátilo se 110 dotazníků ze 342 rozeslaných, tj. 32,1%. Následující počty tedy zahrnují určitý vzorek respondentů z našeho kraje, tudíž hodnoty nemusí odpovídat skutečnému stavu. Všem školní metodikům prevence (ŠMP), kteří vyplněný dotazník zaslali, touto cestou děkujeme.

Nejpočetnější skupinu ŠMP tvoří ti, kteří do funkce nastoupili v letech 2011-2014, tvoří 32,7 % respondentů. Výchovným poradcem je současně 25,4 % ŠMP. Komplexní sebezkušenostní psychodynamicky orientovaný výcvik (KVP) mají ukončeni 4 ŠMP. Specializační studium určené ŠMP absolvovalo již 39,1 % respondentů. Specializační příplatek pobírá 36,4 % respondentů. Finanční odměnu za výkon funkce ŠMP pobírá 40 % respondentů. Minimální preventivní program je na 59,1 % škol tvořen preventivním týmem. S okresním metodikem prevence spolupracuje 85,4 % škol, s orgány sociálně-právní ochrany dětí spolupracuje 83,6 % škol.

V uplynulém školním roce 2013/2014 byly nejčastěji řešeny případy záškoláctví (663!). Druhým nejčastějším projevem rizikového chování bylo šetření negativních vztahů ve školách (554 případů!). Dále se především ve školách potýkáme s kouřením, užíváním alkoholu a nadměrně tráveným časem žáků u pc a televizoru.

Další informace vyčtete v příloze zveřejněných výsledků dotazníkového šetření na www.prevence KÚ.cz.

Projekt „Kraje pro bezpečný internet“

Královéhradecký kraj se zapojil v r. 2014 poprvé do osvětového projektu s názvem Kraje pro bezpečný internet, jehož cílem je minimalizovat cestou prevence nebezpečí spojená s užíváním informačních Tento projekt je společnou aktivitou některých krajů a byls chválen Radou Asociace krajů ČR.

V době od 1. 9. 2014 do 15. 11. 2014 se za Královéhradecký kraj podařilo úspěšně dokončit soutěžní vědomostní kvíz o internetové bezpečnosti 116 žákům ve věku do 12 let a 534 žákům od 13 let. Dále se soutěže zúčastnilo i 7 rodičů. Žáci soutěžili o hodnotné ceny: X-box, tablet, chytrý telefon a další ceny poskytnuté Královéhradeckým krajem.

Vylosováni byli tito šťastní řešitelé v kategorii do 12 let:

Jiří Řezáč, ZŠ Sever, Hradec Králové
Tim Yefremov, ZŠ a MŠ Josefa Gočára, Hradec Králové
Klára Prokopcová, Gymnázium Trutnov, Jiráskovo náměstí

Ve věkové kategorii nad 12 let:

Dominik Machula, SŠ hotelnictví a společného stravování Teplice nad Metují
Karel Chlumský, Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové
Jan Kovalský, SPŠ, SOŠ a SOU Hradec Králové

Vylosovaní výherci obdrželi ceny od zástupců Královéhradeckého kraje i společnosti Microsoft dne 16. 12. 2014. Všem účastníkům soutěže velice děkujeme, všem úspěšným řešitelům vědomostní soutěže gratulujeme a věříme, že získané či prověřené informace využijí v běžném životě. Každý úspěšný řešitel obdrží od Královéhradeckého kraje na památku pamětní list o účasti v soutěži.

E-learningové kurzy pro veřejnost jsou dostupné na webu www.kpbi.cz i po skončení soutěže, v současné době jsou těsně před spuštěním i kurzy pro sociální pracovníky a příslušníky Policie ČR. V letošním roce by měly být spuštěny kurzy pro pedagogy a seniory. Další informace ke stažení využitelné i pro pedagogy naleznete na http://www.kpbi.cz/home/ke-stazeni/viewcategory/1-metodiky.html.

Ve zmíněném projektu bude náš kraj pokračovat i v letošním roce.

Kromě zapojení se do tohoto projektu v oblasti bezpečnějšího pohybu na internetu či dalších nástrah kyberprostředí uspořádal v roce 2014 KÚ KHK odborné semináře pro ředitele středních a speciálních škol s názvem Seznam se bezpečně a dále pro zájemce z řad pedagogů seminář E-bezpečí.

Autor: Dita Kosová

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015
Aktuality

MŠMT - dotační titul pro oblast prevence rizikového chování

Dne 27. 11. 2014 se uskutečnilo zasedání hodnotící komise nad žádostmi o státní dotaci u MŠMT v oblasti prevence rizikového chování pro rok 2015. Výsledky naleznete na http://www.msmt.cz/file/34541/ Do Královéhradeckého kraje se podařilo získat částku cca 1 175 000 Kč. Podpořené projekty obdrží rozhodnutí a finanční prostředky v průběhu února 2015. Podáno bylo celkem 18 žádostí. Po formální stránce bohužel vypadl pěkný projekt Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové. Mezi podpořenými jsou projekty:

- ZŠ HK, Habrmanova 130
- ZŠ Dobruška, Pulická 378
- PPP KHK – pracoviště Hradec Králové, Jičín a Trutnov
- Prostor plus o.p.s.
- PROSTOR PRO, o.p.s. (2x)
- Semiramis o.s.
- Společně k bezpečí (1x)

Nepodpořeny jsou subjekty:

- Společně k bezpečí (1x)
- Sion – Nová generace
- ZŠ a MŠ Kopidlno
- ZŠ K. V. Raise, Lázně Bělohrad
- ZŠ Sion J. A. Komenského v Hradci Králové
- Obchodní akademie, Náchod, Denisovo nábřeží 673
- SŠ a VOŠ aplikované kybernetiky s. r. o.

Celkově lze říci, že kvalita podávaných žádostí každým rokem stoupá.

Autor: Dita Kosová

Nabídka seminářů v oblasti prevence rizikového chování (PPRCH) nabízená Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (ŠZ DVPP) na I. pololetí 2015

Pracoviště Hradec Králové

Mechanismus nevhodného chování - analýza, řešení, prevence
18. březen 2015, 9:00 - 17:00 hodin
lektor: Mgr. David Vaněk

Práce učitele s nestandardním typem žáků
20. duben 2015, 9:00 - 16:00 hodin
lektor: Mgr. Karel Opravil

Praktická komunikace s rodiči, žáky a kolegy
29. duben 2015, 9:00 - 14:00 hodin
lektor: MUDr. Julie Hadašová a MUDr. Luboš Hadaš

Sexuální výchova - umění žít ve dvou
29. květen 2015, 9:00 - 13:00 hodin
lektor: MUDr. Radim Uzel

Pracoviště Trutnov

Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě - co by měl pedagog vědět a jak může pomoci?
16. duben 2015, 8:00 - 12:30 hodin
lektor: Mgr. Martin Kaliba

Jak předejít socializačním obtížím žáků ve školách a školských zařízeních
11. květen 2015, 8:30 - 12:30 hodin
lektor: Mgr. Svatava Vyhlídalová

Komunikace s třídním kolektivem, žákem a rodičem
lektor: Mgr. Zdeněk Brom
1. červen 2015, 8:00 - 14:00 hodin
lektor: Mgr. Bc. Miroslav Jiřička

Pracoviště Jičín

Kyberšikana
31. březen 2015, 9:00 - 15:00 hodin
lektor: Mgr. Martina Veiwegová

Šikana jako narušení vztahů ve skupině
16. duben 2015, 9:00 - 15:00 hodin
lektor: PaedDr. Zdeněk Martínek

Pracoviště Náchod

Problematika návykových látek
13. duben 2015, 9:00 - 14:00 hodin
lektor: Mgr. Ondřej Čalovka a Bc. Olga Trunečková

Jak nastavit hranice a neříkat ne
25. květen 2015, 9:00 - 15:00 hodin
lektor: Mgr. Martina Černá

Pracoviště Rychnov nad Kněžnou

Setkání výchovných poradců a metodiků prevence
18. únor 2015, 13:00 - 17:00 hodin
lektor: Mgr. Radka Polívková

Systemický přístup v práci s dětskou agresivitou
24. únor 2015, 9:00 - 14:00 hodin
lektor: Mgr. Oldřich Šolta

Práce s žáky s SVP
4. březen 2015, 8:30 - 16:00 hodin
lektor: PhDr. Petra Novotná

Spolupráce školy a rodiny v oblasti výchovy dětí
19. březen 2015, 9:00 - 16:00 hodin
lektor: Mgr. Taťána Brodská

Řešení konfliktů s rodiči
19. květen 2015, 9:00 - 15:00 hodin
lektor: Mgr. Bc. Miroslav Jiřička

ŠZ DVPP v roce 2014 uspořádalo 23 vzdělávacích akcí směrovaných do oblasti PPRCH, kterých se zúčastnilo 677 osob. Jednou z aktivit bylo Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů/1. semestr v rozsahu 250 hodin, kterého se zúčastnilo 15 ŠMP. Obdobné studium absolvovalo 20 metodiků prevence v rozsahu 300 hodin pod Semiramis o.s. ŠZ DVPP otevřelo v listopadu 2014 další běh tohoto studia.

Stručné hodnocení práce metodiků prevence při PPP KHK za rok 2014

Významnou roli hraje práce okresních metodiků prevence při PPP KHK v jednotlivých bývalých okresech našeho kraje.

Poskytují metodickou činnost, s přednáškami navštěvují třídy, provádí sociometrická šetření, pracují s problematickými žáky, jednají s pedagogickým sborem i rodiči. Dále např. pomáhají školám s tvorbou Minimálních preventivních programů, dotačních žádostí.

Okres HK – Mgr. Jitka Musilová - dlouhodobé programy se praktikují v 8 školách, 20 třídách. Dále bylo spolupracováno se 4 školami a v nich s 8 třídami, 4 konzultace MPP, 6 konzultací dotačních žádostí.
Okres Jičín – Mgr. Luboš Toman - 150 – 200 návštěv škol, především přednášková činnost.
Okres Náchod – Mgr. Helena Kudelová - 7 návštěv škol a šk. zařízení v 57 školách, 18 dní na adaptačním kurzu, 11 konzultací MPP, 6 konzultací dotačních žádostí.
Okres Rychnov n. K. – Mgr. Zdenka Ženatová - cca 100 návštěv škol, práce s 21 školami, 62 třídami, několik dní na adaptačních kurzech, 6 konzultací MPP, 4 konzultace k dotacím. Přibližně 200 konzultací k metodické pomoci pedagogům.
Okres Trutnov – Mgr. Lenka Mikesková - 21 škol, 39 tříd, (preventivní programy 31x, intervenční programy 8x, výchovné konzultace 58x, Předškoláček 6x, skupiny osobnostního rozvoje 5x, beseda pro rodiče 1x). Velká akce s IZS Trutnova pro 300 dětí.

Autor: Dita Kosová

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015

Aktuality

Stručné shrnutí práce certifikovaných nestátních neziskových organizací za r. 2014 v KHK

PROSTOR PRO, o.p.s. , Čajkovského 1861, Hradec Králové, vedoucí nízkopraho-vých a preventivních programů Bc. Gabriela Lepková, DiS. Lektoři spolupracovali s 21 školami, 82 třídami, 1838 žáky. Dlouhodobé programy z toho zajišťovali v 29 třídách na I. st. ZŠ a 44 třídách na II. st. ZŠ. http://www.prostorpro.cz/

PROSTOR PLUS, o.p.s. Kutnohorská 17, Kolín IV, vedoucí preventivních programů Mgr. Jolana Němcová. Lektoři spolupracovali se 7 školami, 28 třídami, 553 žáky. Všechny programy byly dlouhodobé. http://www.prostor-plus.cz/

SEMIRAMIS o.s., Ptácká 162, Mladá Boleslav, vedoucí Centra primární prevence KHK Mgr. Markéta Exnerová, Dis. Do programů dlouhodobé PPRCH a návazných služeb bylo zapojeno 12 škol, 68 tříd a 1537 žáků. http://www.os-semiramis.cz/

SION – NOVÁ GENERACE, o.s. – Na Kotli 1201/27, Hradec Králové, ředitel DDM Vít Pospíšil. Uskutečnili 114 preventivních programů ve 118 třídách, obsáhli 3 200 žáků v 19 školách. http://sion.cz/ng/index.html

Autor: Dita Kosová

Týden proti AIDS

Mise 19. ročníku preventivního projektu „Týden proti AIDS“, který na základních a středních školách hradeckého regionu pořádá Centrum Sion, byla úspěšně splněna.

Svědčí o tom reakce studentů, učitelů i samotných lektorů z 12 škol, kde proběhlo 25 dvouhodinových přednášek. Přes 700 mladých lidí se dozvědělo, jak se chránit před nakažením virem HIV.

Cílem přednášek na téma „Sex, AIDS a vztahy“ je otevírat velmi aktuální téma partnerských vztahů a s tím souvisejícího sexuálního života. Působí preventivně nejen proti šíření pohlavních nemocí, ale také třeba proti zvyšování počtu nechtěných těhotenství. „Mladí lidé potřebují kvalitní informace, aby se mohli sami zodpovědně rozhodnout. Špatná volba a zdravotní riziko s tím spojené je nevratným krokem zpět,“ říká organizátor projektu a jeden z lektorů Vít Pospíšil.

Přednášky vedli zkušení lektoři ze Sion - Nová generace o.s., ACET ČR o.s. a ABATOP o.s. za finanční podpory F-nadace.

Mnohé komentáře napovídají o tom, že takovéto preventivní programy mají smysl a zaslouží si podporu z nejvyšších míst.

Některé písemné reakce studentů:

- *Překvapilo mě, jak hodně lidí se může virem HIV nakazit, a že lidé nemusí tušit, že jsou nakaženi.*
- *Oslovilo mě to celý, vím čemu se mám vyhnout. Bohužel jsem to udělala pozdě. Kdybych to viděla dřív, v určitých chvílích bych se chovala jinak.*
- *Oslovilo mě, že je jedno, jestli jsem ještě v 16 panna nebo ne. Nebudu nikam spěchat.*
- *Výrazný a důrazný výklad se smyslem pro humor s životními příběhy a osudy našich vrstevníků, plyne z toho výborné ponaučení.*

Reakce pedagogů např.:

- *Velmi pěkný způsob prezentace, zapojení všech žáků, možnost názoru, vyjádření, výběru z možností.*
- *Lektor žáky zaujal. Nechal prostor nejprve jim, aby vyjádřili svůj názor. Pěkná přirovnání. Byli jsme spokojeni a doporučíme dál. (Lucie Šilhábelová, ZŠ Kukleny HK)*
- *Velmi kultivovaný projev, vhodné ukázky, zajímavé příklady ze života, prostor byl dán i žákům, určitě tato přednáška zaujala a téma oslovilo žáky. Dívky ze třídy ocenily, že o svých rozhodnutích mohou rozhodnout, že nemají nic uspěchat. (OU 17. listopadu 1212, HK)*

Autor: Kateřina Hegerová, KC Sion

Prostor plus o.p.s. - Programy primární prevence ve znamení inovace

Vážení pedagogové a milý kolegové,
ani jsme se nenadáli a již jsme se přehoupli do nového roku 2015. Dovolte mi, proto prosím, abych nám všem popřála mnoho osobních a pracovních úspěchů a předložila Vám malé ohlédnutí z pohledu Programů primární prevence Prostor plus o.p.s. za rokem 2014 a nahlédnutí do blízké budoucnosti roku nového.
Programy primární prevence čekalo několik inovativních změn hned v úvodu roku 2014:
- zaštiťující společnost o.s. Prostor změnila svůj název a právní formu na o.p.s. Prostor plus,
- úspěšně jsme prošli certifikačním řízení o posouzení odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování a získali certifikát pro všeobecné programy primární prevence na základních a praktických školách,
- letní prázdniny jsme trávili s dětmi na letním příměstském táboře, který jsme organizovali druhým rokem. Pro děti ve věku 7 – 13 let byly připraveny dva zážitkové programy,
- spolupodíleli jsme se na tvorbě nového projektu Vzdělávání pro zdraví na ZŠ, jehož realizace v současné chvíli probíhá. Vzdělávání pro zdraví na základních školách je společný projekt organizací Prostor plus, o.p.s., Magdaléna, o.p.s., Semiramis, o.s. a Cesta integrace, o.p.s. zaměřený na realizaci primární prevence rizikového chování. Obnovili jsme náš lektorský tým. V současné chvíli Programy primární prevence tvoří 7 kvalifikovaných lektorů primární prevence. Lektoři jsou vzdělání v oborech pedagog volného času, psycholog, speciální pedagog, resocializační pedagog a sociální pracovník. V neposlední řadě proběhla a probíhá realizace programů primární prevence na jednotlivých školách, adaptační kurzy, jednorázové exkurze a zážitkové akce pro třídní kolektivy v Královéhradeckém a Středočeském kraji. Pro rok 2015 mimo stávající nabídku připravujeme vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím odborných vzdělávacích seminářů, kde si účastníci prakticky vyzkouší principy zážitkové pedagogiky a skupinové práce s využitelností pro třídní kolektivy. Tyto programy budou v roce 2015 akreditovány MŠMT.

Programy primární prevence Vám pro následující období nabízí: Prostor + certifikované programy primární prevence (4. – 9. třídy ZŠ, Spec. a prakt. škol), Prostor + exkurze a jednorázové akce pro třídní kolektivy, Prostor + adaptační pobytové kurzy, Prostor + zážitkové pobytové kurzy pro pedagogy, Prostor + podporu a vzdělávání pedagogů – připravujeme akreditovaný program. Prostor + konzultace ke grantům, Prostor + příměstské tábory v Kolíně, Prostor + zážitek, Prostor + profesionální přístup.
Pokud Vás naše nabídka služeb a programů zaujala, neváhejte se nám ozvat pro bližší informace na níže uvedených kontaktech.
Kontakty: Programy primární prevence, Prostor plus o.p.s. tel.: 774 650 094 email.: pp@os-prosto.cz web.: www.prostor-plus.cz

Autor: Mgr. Jolana Němcová

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015

Aktuality

Kulatý stůl MŠMT k primární prevenci

Vážené kolegyně a kolegové, počátkem ledna 2015 byla zřízena schránka s mailovou adresou kulatystul.prevence@msmt.cz.

Tato schránka je funkční a je určena pro zasílání podnětů, návrhů a doporučení ke kulatému stolu k primární prevenci rizikového chování. Zejména k tématu financování primární prevence.

Informace má sloužit metodikům prevence při PPP, školám, NNO i dalším.

Děkujeme za spolupráci.

Odbor vzdělávání
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7
118 12 Praha 1
tel: +420 234 811 698
vladimir.sklenar@msmt.cz
www.msmt.cz
http://www.prevence-info.cz

Souhrnná zpráva o meziresortním naplňování strategických dokumentů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví za rok 2013

byla zveřejněna dne 2. 2. 2015 na http://www.mzcr.cz/dokumenty/souhrnna-zprava-o-meziresortnim-naplnovani-strategickych-dokumentu-v-oblasti-och_9977_5.html.

OSVĚDČENÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE NA VAŠÍ ŠKOLE – NÁŠ SPOLEČNÝ CÍL

Kdo jsme? **Centrum primární prevence Semiramis o.s.** je nestátní nezisková organizace poskytující služby v oblasti všeobecné specifické primární prevence rizikového chování již od roku 2001. Jsme organizací, která má své kořeny, tradice, zkušenosti a zároveň stále hledáme nové cesty jak práci inovovat. Vzhledem k sídlu Centra PP v Nymburce, je přirozené, že největší působnost máme ve Středočeském kraji, nicméně své služby poskytujeme také v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Naší aktuální prioritou je nabídnout preventivní služby i dalším školám v Královéhradeckém a Pardubickém kraji, spojit své síly s pedagogy a potažmo i rodiči a posílit tak pozitivní působení na děti a dospívající v dané lokalitě.

Co a pro koho děláme? Naším cílem je práce s žáky 2. stupně běžných i praktických základních škol a studenty nižších ročníků víceletých gymnázií. Stěžejní službou pro žáky jsou certifikované programy specifické dlouhodobé primární prevence. Záměrem těchto preventivních programů je podpora zdravého životního stylu, pomoc žákům i pedagogům v náročných situacích, které je potkávají a s tím související eliminace rizikového chování ve společnosti, případně jeho odsunutí do co možná nejvyššího věku. S třídním kolektivem vždy pracuje stabilní dvojice odborných lektorů, kteří využívají interaktivní techniky a motivují žáky k spoluúčasti, aby jim zprostředkovali pozitivně formující zážitek. Při práci je kladen důraz na vytváření vztahu důvěry mezi lektory a žáky, takže se žáci učí orientaci v mezilidských vztazích prožitkem. Zároveň je podporován i vztah k třídnímu učiteli prostřednictvím jeho zapojení do programů. Tímto způsobem mají naše programy přetrvávající přínos i po jejich skončení. V našich službách nezapomínáme ani na pedagogy a rodiče. Nabízíme jim zejména služby v oblasti poradenství a vzdělávání.

Centrum primární prevence Semiramis o.s. v roce 2014 opět získalo certifikát Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto záruku kvality poskytovaných služeb. Veškerý poskytovaný servis školám zajišťují odborníci, jejichž práce je neustále inovována a revidována. Služby a servis poskytovaný Centrem primární prevence odpovídá kritériím efektivní primární prevence stanovených MŠMT a Klinikou Adiktologie při 1. Lékařské fakultě Univerzity Karlovy. V letošním roce našich služeb využívá 45 běžných základních škol, 5 základních škol praktických a 3 víceletá gymnázia.

Z reakcí pedagogů:

„Program dlouhodobé primární prevence je z mého pohledu přínosem pro žáky i pro třídního učitele. Zábavnou a nenásilnou formou lektoři žáky učí mezilidským vztahům, upozorňují na rizikové chování, učí zdravému životnímu stylu. Velmi oceňuji použité psychosociální hry a techniky, žáci se tak učí zdravému sebevědomí, dobré komunikaci, spolupráci. Jsou motivováni k dobrým mezilidským vztahům. Zároveň se posiluje pozice třídního učitele, mí žáci ke mně začali mít větší důvěru, když jsem se zapojila do her a otevřeně promluvila k některým tématům. Velmi cennou vidím možnost pozorovat své žáky při aktivitách, je to výborná sonda do vztahů ve třídě.“

„Za velmi přínosné považuji to, že celé setkání není jen o sezení v kroužku, ale lektorky mají připravené zajímavé činnosti, kterými děti rozhýbají a aktivizují pro daný problém. I když žáci v prvních minutách nejsou příliš aktivní, lektorky je dokážou různými otázkami rozmluvit a z bloku se stává planoucí diskuze o problémech, které děti povětšinou nejvíce trápí.“

Programy dlouhodobé prevence sdružení Semiramis mi velmi pomáhají v práci třídní učitelky. Žáci mají větší časový prostor mluvit o věcech, které je zajímají či trápí (např. vztahy v kolektivu, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy). Lektorkám se někdy svěřují s informacemi, které se zdráhají říci učitelům, mohou se s nimi poradit. Programy jsou připraveny na vysoké odborné úrovni, práce lektorek je skvělá a je možné s nimi průběžně během roku konzultovat případné problémy. Žáci si mohou vybírat témata setkání podle svých potřeb a vždy se na práci s lektorkami těší.“

S lektorkami Centra primární prevence Semiramis o. s. jsme byli vždy velmi spokojeni, mají k našim žákům přiměřený přístup, jsou tolerantní a trpělivé. Spolupráce byla nejen pro naše žáky, ale i pro třídní učitelky moc prospěšná a podnětná. Mimo jiné nám poskytla jiný úhel pohledu na děti při realizovaných aktivitách. Za spolupráci moc děkujeme.“

„..Vyučující získávají při aktivitách nové postřehy o žácích, zajímavé nápady a doporučení pro další práci s dětmi. Probírají se otázky, na které není v běžném školním provozu čas. Při programech probíhá ve třídě přátelské klima, které se přenáší do klimatu celé školy..“

V případě zájmu o spolupráci kontaktujte Mgr. Terezu Berkovou prostřednictvím telefonu 777 358 927, nebo e-mailu tereza.berkova@os-semiramis.cz. Pro příští školní rok bude možné navazovat spolupráci s novými školami, což je třeba domluvit s dostatečným předstihem, nejpozději do dubna roku 2015, aby bylo možné školám poskytnout kvalitní a na míru ušitý servis. Další informace o našich službách, více referencí pedagogů, kontakty na spolupracující školy ochotné podělit se o své zkušenosti a další jsou k nalezení na www.os-semiramis.cz.

Autor: Mgr. Tereza Berková

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015

Aktuality

Dítě není porouchané autíčko, říkají ve středisku Návrat

Mezičlánek mezi diagnostickým ústavem a rodičovskou výchovou. I tak by se dalo mluvit **o Středisku výchovné péče Návrat,** které vede Michal Klapal. Co je vlastně jeho smyslem? „Aby dítě mělo příležitost zjistit, že je dobré takové jaké je. Většina dětí k nám přichází s nízkým sebevědomím. Myslí si, že paní učitelka ho nemá ráda, rodiče už nad ním taky zlomili hůl," vypráví Michal Klapal. Děti jsou podle něho často zaneseny návalem problémů a to dobré se skrývá pod tím vším. Často od rodičů slýchá, co všechno jejich dítě provedlo. Z životního příběhu se pak doluje to, za co můžou být na svého potomka hrdí. Tým odborníků se snaží přeznačkovat negativní zkušenost na pozitivní, aby si dítě mohlo samo sebe za co vážit, aby ho okolí mělo možnost ocenit. Většina rodičů dokáže popsat, v čem jejich dítě selhává. Kdo z nich ale ví, v čem je jejich potomek skutečně dobrý?
„Historie hradeckého střediska výchovné péče Návrat se píše od roku 1995. Jedná se o školské zařízení, které má preventivně výchovný charakter. Desítky, či spíše stovky rodin sem ročně přicházejí se žádostí o odbornou pomoc. Většinou v případě, když už zlobení dítěte přesahuje pro rodiče únosnou míru.
„Rodiče většinou poznají, když má dítě problém, sami z toho mají divný pocit, nebo jim někdo naše středisko doporučí," říká Michal Klapal, vedoucí střediska Návrat. Ještě více informací se dočtete na http://hradecky.denik.cz/.

Realizace projektu „Učí (se) celá rodina“ pokračuje i v roce 2015

Hradec Králové, 7. 1. 2015 – projekt „Učí (se) celá rodina“ pokračuje i v roce 2015

Jsme moc rádi, že projekt „Učí (se) celá rodina“ získal zkraje roku 2015 podporu hned dvou donátorů, díky kterým můžeme v naší činnosti pokračovat bez přerušení i v novém roce. Děkujeme tímto Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Nadačnímu fondu Albert za podporu a důvěru!

Projekt v novém roce bude opět cílit na sociálně znevýhodněné rodiny v Hradci Králové a okolí (obce spádové pro místní oddělení sociálně právní ochrany dětí) s cílem poskytovat jim podporu a pomoc v souvislosti s plněním rodičovských povinností především ve vztahu k povinné školní docházce nezletilých dětí. Aktivity projektu (pomoc s domácí přípravou do školy, sociální a pedagogické poradenství) budou poskytovány především v přirozeném prostředí klientů – tedy v domácnostech zapojených rodin. Terapeutické motivační skupiny pro děti budeme jako loni realizovat v prostorách terapeutické místnosti, která je součástí kanceláře Aufori v Hradci Králové.

Dobrou zprávou je, že kapacita pedagogických aktivit projektu bude v novém roce navýšena – aktivity pedagoga budou v rodinách nově poskytovat jedna pedagožka a jeden pedagog. Důraz chceme ve své práci klást především na principy, které se nám loni osvědčily – na individuální přístup ke každé zapojené rodině a mezioborovou spolupráci nejen v rámci týmu Aufori (k dispozici je sociální pracovník, pedagog, psycholog a speciální pedagog), ale také na spolupráci v širším kontextu v návaznosti na instituce a organizace, které se v případu rodiny angažují (především na spolupráci s pracovníky škol a oddělení sociální Věříme, že i letos se s námi budou rády „učit celé rodiny“, se kterými se dříve či později budeme moci rozloučit, protože již naše služby nebudou potřebovat!

Autorka: Mgr. Lenka Matoušková

Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Programu na podporu integrace romské komunity v roce 2015 *a* Nadačním fondem Albert v rámci grantového programu NADAČNÍ FOND ALBERT DĚTEM 2015.

Více informací o projektu „Učí (se) celá rodina“: www.aufori.cz

Kontakty: Bc. Nikola Nováková, sociální pracovnice projektu, novakova.aufori@gmail.com, Mgr. Lenka Matoušková, manažerka projektu, matouskova.aufori@gmail.com

Společně k bezpečí o.s. od r. 2015 i v našem kraji

Od r. 2015 bude i v Královéhradeckém kraji nabízet školám své služby výše uvedené sdružení, které má sídlo na adrese Staré Sedlo 92, Orlík nad Vltavou 398 07. Svoji činnost začali jeho členové vyvíjet 30. ledna 2007.

Mezi hlavní aktivity patří vzdělávání – spolek organizuje a podílí se na vzdělávacích aktivitách, které se týkají problematiky bezpečnosti a prevence kriminality. Témata: školní násilí, šikana, prevence konkrétních typů kriminality, bezpečnost veřejný pořádek na místní úrovni. Cílové skupiny: pedagogičtí pracovníci, pracovníci pedagogicko-psychologických poraden a orgánů sociálně právní ochrany dětí, nevládních organizací a samospráv, policisté, děti a žáci ZŠ.

Realizace programů primární prevence rizikového chování dětí a mládeže pro MŠ, ZŠ, Gymnázia a SŠ. Programy primární prevence jsou realizovány v krajích: Královéhradecký, Liberecký, Karlovarský, Ústecký.

Organizaci byl udělen Certifikát pro programy školské všeobecné a selektivní primární prevence. Statutárním zástupcem, členkou výboru je Mgr. Michaela Veselá, kterou někteří naši pedagogové znají ze specializačního studia či jako úspěšnou lektorku seminářů.

Tel. 774 709 773, www.spolecnekbezpeci.cz, info@spolecnekbezpeci.cz

Autor: Martina Grohmanová

MŠMT podpořilo projekt 0031/PK/2015 pro oblast prevence kriminality 2015, který bude v ZŠ a MŠ Lužany, ZŠ a MŠ Dolní Branná, ZŠ a MŠ Dolní Lánov, ZŠ a MŠ Kunčice nad Labem, ZŠ a MŠ Adršpach lektorovat Mgr. Martina Grohmanová, tel. 775 192 266.

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení

1/2015

Aktuality

Závislých dětí přibývá!

Drogový informační server vydal 8. 2. 2015 zprávu o první specializované ambulanci pro závislé děti, kterou zřídil pražský Apolinář. Funguje už půl roku. Přicházejí dokonce i desetiletí školáci. Podléhají počítačům, alkoholu, cigaretách, konopí či jiným drogám. Více na http://www.drogy.net/aktuality/

První virtuální poradna pro mladé řeší problémy s drogami, pomáhá i s hledáním brigády

Česká asociace streetwork, která sdružuje sociální služby, naplno spouští projekt jdidoklubu.cz. Ten je první virtuální obdobou kamenného kontaktního centra. Sloužit má dětem a teenagerům, kteří tráví značnou část svého volného času u počítače.

"Snažíme se podchytit ty děti, které už nenajdeme na ulici nebo v obchodních centrech, ale doma u monitoru," říká koordinátor programu Jiří Kocourek. Dodává, že plno klientů sociální služby nemá relativně vážný existenční problém, ale nejčastěji řeší problémy se školou, první lásku či hádky s rodiči. S pracovníky klienti probírají i téma drog a alkoholu nebo hledání práce."

Zdroj: **http://byznys.ihned.cz/c1**

Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje nabízí vedení preventivních programů pro 1. a 2. stupeň ZŠ pro školy v okrese HK

Preventivní program (dále PP) **Kočičí zahrada** je metodika práce s dětmi ve 2. nebo 3. ročníku ZŠ, která je vytvořená s cílem rozvoje sociálních dovedností dětí v rámci prevence rizikového chování. Celkový časový rozsah práce s dětmi v průběhu školního roku je 25 vyučovacích hodin (13 setkání).

PP **Normální je nekouřit** je metodika práce s dětmi ve 4. a 5. ročnících ZŠ, která se zaměřuje na zdravý životní styl (důraz je kladen na prevenci závislostí
a rozvoj tzv. self-efficacy dovedností). Celkový časový rozsah práce s dětmi v průběhu každého školního roku je 11 vyučovacích hodin (6 setkání).

PP **Unplugged** je metodika práce s dětmi v 6. ročníku ZŠ, a je zaměřena na protidrogovou prevenci. Celkový časový rozsah práce s dětmi v průběhu školního roku je 12 setkání (lépe 2 vyučovací hodiny pro každé setkání). Seznam jednotlivých, podrobně rozepsaných témat je k dispozici na vyžádání emailem.

Programy vede psycholožka, metodička prevence Mgr. Jitka Musilová. S dotazy ohledně programu je možné se obracet na e-mail j.musilova@pppkhk.cz.

V kraji je nedostatek dětských a dorostových psychoterapeutů

Na základě pracovní schůzky metodiků prevence při PPP KHK bylo konstatováno, že klienti, kteří potřebují následnou péči psychoterapeutů se potýkají s dlouhými objednacími lhůtami, neboť v celém kraji jsou pouze dva poskytovatelé v tomto oboru.

Národní informační centrum pro mládež (www.nicm.cz) je jedním z oddělení **Národního ústavu pro vzdělávání** (www.nuv.cz), který je přímo řízenou organizací MŠMT. NICM bylo založeno v roce 1992 jako první Informační centrum pro mládež v České republice. Národním se nazývá od roku 2008. **Národní informační centrum pro mládež** (NICM) je pracoviště, které poskytuje mladým lidem a pracovníkům s mládeží bezplatné informace z těchto oblastí: vzdělávání v ČR a v zahraničí, cestování, volný čas, sociálně - patologické jevy - http://www.nicm.cz/oblasti/socialne-patologicke-jevy, občan a společnost, mládež v EU a další. Zároveň je zastřešujícím, metodickým, kontrolním a koordinačním subjektem pro ostatní informační centra pro mládež v České republice. Pokud nenajdete vše, co potřebujete na webu, poskytují informace také telefonicky, e-mailem, či osobně v jejich centru Na Poříčí, Praha 1.

Příklady dobré praxe

Ve čtvrtek 25. září 2014 se žáci 8. a 9. ročníku ZŠ Dobré v rámci projektu "Pečuj o své zdraví" (podpořený Královéhradeckým krajem v rámci programů zaměřených na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže) zúčastnili exkurze do Zemědělského družstva Dolany, odkud škola odebírá ovoce v rámci projektu "Ovoce a zelenina do škol." Žáci měli příležitost seznámit se s cestou ovoce ze stromu až na náš stůl a jako bonus ochutnali několik odrůd právě dozrávajících jablek. Součástí této exkurze byla také návštěva míst spojených s životem a tvorbou Boženy Němcové. Žáci si prohlédli Rudrův mlýn a Staré bělidlo v Babiččině údolí a Barunčinu školu v České Skalici.

Tato exkurze zahrnuje mnoho mezipředmětových vztahů, mnoho oblastí vzdělávacího programu. Souvisí nejen se zdravou výživou, ukazuje na zavádění moderní techniky do zemědělské výroby, zdůrazňuje význam poctivé práce, poukazuje i na tržní ekonomiku a spojení teorie s praxí.

Autor: p. uč. Hrušková

Dne 25. 9. 2014 vyjela základní škola Dobré na exkurzi do České Skalice a jejího okolí. Jako první jsme navštívili Barunčinu školu a dozvěděli jsme se spousty nových informací o Boženě Němcové, o jejím mládí i školním prospěchu. Dokonce jsme zjistili, že byla zapsána do Zlaté knihy. Poté jsme navštívili Zemědělské družstvo Dolany. Tam nás vzali do dvou jablečných sadů, ve kterých jsme si mohli utrhnout jablko. Většina z nás se do jablek s chutí hned pustila, jiným v tom bránila rovnátka. Také nás zavedli do skladů, kde jsme viděli různé stroje na třídění a mytí jablek. Jablka byla opravdu výborná a tak nás nechali, abychom si ve skladu vzali další. A ke konci jsme jeli do Ratibořic na Staré Bělidlo a Rudrův mlýn. Když jsme si vše prohlédli, šli jsme se také podívat k Viktorčině splavu. A pak jsme jeli celí unavení domů. Závěrem musím dodat, že všechno bylo hezké, ale nejvíce se mi líbilo v ZD Dolany.

Autor: Lenka Rozínková, žákyně 8.r.

Krajský Odbor školství
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové